

Brussel, 17 juni 2025
(OR. en)

8401/25

Interinstitutioneel dossier:
2025/0035(NLE)

RECH 176
ATO 24
COMPET 296

WETGEVINGSBESLUITEN EN ANDERE INSTRUMENTEN

Betreft: VERORDENING VAN DE RAAD tot vaststelling van het programma voor onderzoek en opleiding van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie voor de periode 2026-2027 ter aanvulling van Horizon Europa – het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie, en tot intrekking van Verordening (Euratom) 2021/765

VERORDENING (Euratom) 2025/... VAN DE RAAD

van ...

**tot vaststelling van het programma voor onderzoek en opleiding
van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie voor de periode 2026-2027
ter aanvulling van Horizon Europa – het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie,
en tot intrekking van Verordening (Euratom) 2021/765**

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, en met name artikel 7, eerste alinea,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na raadpleging van het Wetenschappelijk en Technisch Comité,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (de “Gemeenschap”) tracht bij te dragen tot de verhoging van de levensstandaard in de lidstaten door onderzoek op het gebied van kernenergie in de lidstaten te bevorderen en te vergemakkelijken en als aanvulling hierop een programma voor onderzoek en opleiding van de Gemeenschap uit te voeren.
- (2) Onderzoek op het gebied van kernenergie kan bevorderlijk zijn voor het sociaal welzijn, de economische welvaart en de ecologische duurzaamheid door een verbetering van de nucleaire veiligheid en beveiliging en stralingsbescherming. Onderzoek op het gebied van stralingsbescherming heeft geleid tot verbeteringen in medische technologieën waar veel burgers baat bij hebben, en dit onderzoek kan leiden tot verbeteringen in andere sectoren zoals industrie, landbouw, milieu en veiligheid.
- (3) Met volledige inachtneming van het recht van de lidstaten om hun energiemix te bepalen, kunnen de onderzoeksresultaten van het bij deze verordening vastgestelde programma mogelijk bijdragen tot een klimaatneutraal energiesysteem op een veilige, efficiënte en betrouwbare manier.

- (4) Om de continuïteit van het onderzoek op het gebied van kernenergie op Gemeenschapsniveau te waarborgen, moet het programma voor onderzoek en opleiding van de Gemeenschap voor de periode van 1 januari 2026 tot en met 31 december 2027 (het “Euratom-programma voor de periode 2026-2027”) zodanig worden vastgesteld dat de looptijd ervan wordt afgestemd op die van het meerjarig financieel kader voor de periode 2021-2027, dat is vastgesteld bij Verordening (EU, Euratom) 2020/2093 van de Raad¹. In het kader van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 moeten de voornaamste onderzoeksactiviteiten van het voorgaande programma voor onderzoek en opleiding van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie voor de periode 2021-2025, ingesteld bij Besluit 2021/765 van de Raad² (het “Euratom-programma voor de periode 2021-2025”), worden voortgezet met dezelfde doelstellingen en dezelfde de wijze van uitvoering.
- (5) In het verslag van de Commissie over de tussentijdse evaluatie van het Euratom-programma voor de periode 2021-2025 is de relevantie van de verschillende kenmerken van dat programma onder de aandacht gebracht. Volgens het verslag gaat het onder meer om de volgende kenmerken: a) de brede onderzoeksportefeuille ter ondersteuning van nucleaire veiligheid, beveiliging en veiligheidscontroles, stralingsbescherming en toepassingen voor andere doeleinden dan elektriciteitsopwekking; b) de EU-meerwaarde voor kernsplijtingsonderzoek; c) de ondersteuning van belanghebbenden via een betere veiligheid en de kennisbasis voor veiligheidskwesties in verband met de langetermijnexploitatie van bestaande kerncentrales; d) de voorbereidingen voor scenario’s inzake veiligheid, beveiliging en waarborgen ten behoeve van geavanceerde nucleaire systemen; e) de verdere ontwikkeling van fusieonderzoek door verbetering van de governance; en f) het vaststellen van de prioriteiten van het programma en het uitstippelen van geloofwaardigere en realistischere trajecten. In het verslag werd geconcludeerd dat deze kenmerken in het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 moeten worden behouden.

¹ Verordening (EU, Euratom) 2020/2093 van de Raad van 17 december 2020 tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2021-2027 (PB L 433I van 22.12.2020, blz. 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>).

² Verordening (Euratom) 2021/765 van de Raad van 10 mei 2021 tot vaststelling van het programma voor onderzoek en opleiding van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie voor de periode 2021-2025 ter aanvulling van Horizon Europa – het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie, en tot intrekking van Verordening (Euratom) 2018/1563 (PB 167I van 12.5.2021, blz. 81, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/765/oj>).

- (6) Bij het ontwerp en de opzet van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 wordt rekening gehouden met de noodzaak om een kritische massa van ondersteunde activiteiten tot stand te brengen. Dit moet worden bereikt door een beperkt aantal specifieke doelstellingen vast te leggen waarin de nadruk ligt op het veilige gebruik van kernsplijting voor de opwekking van elektriciteit en voor andere doeleinden dan de opwekking van elektriciteit, de instandhouding en ontwikkeling van de noodzakelijke expertise, de bevordering van fusie-energie en de ondersteuning van het beleid van de Unie en haar lidstaten op het gebied van nucleaire veiligheid, veiligheidscontroles en beveiliging.
- (7) Het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 is een cruciaal onderdeel van de inspanningen van de Unie om verder technologisch leiderschap te ontwikkelen en excellentie in onderzoek en innovatie op het gebied van kernenergie te bevorderen, en daarbij de hoogste normen inzake veiligheid, beveiliging, veiligheidscontroles, stralingsbescherming, veilig beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval en ontmanteling op het gebied van kernenergie te garanderen, overeenkomstig de in deze verordening vermelde doelstellingen van het programma.
- (8) Aangezien alle lidstaten gebruikmaken van radioactief materiaal, moet het verantwoord en veilig beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval worden gewaarborgd, als voorgeschreven bij Richtlijn 2011/70/Euratom van de Raad³, om te voorkomen dat toekomstige generaties met disproportionele lasten worden opgezadeld. Het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 moet onderzoek en ontwikkeling van technologieën en competenties op het gebied van het beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval blijven verbeteren en ondersteunen.

³ Richtlijn 2011/70/Euratom van de Raad van 19 juli 2011 tot vaststelling van een communautair kader voor een verantwoord en veilig beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval (PB L 199 van 2.8.2011, blz. 48, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/70/oj>).

- (9) In het kader van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 moet onderzoek inzake fusie-energie worden uitgevoerd in overeenstemming met het Europese stappenplan inzake kernfusie, waarin wordt uiteengezet welk onderzoek en welke ontwikkelingen nodig zijn als grondslag voor een op kernfusie gebaseerde elektriciteitscentrale, en met Beschikking 2007/198/Euratom van de Raad⁴. Op korte tot middellange termijn moet de belangrijkste stap de voltooiing van de bouw en ingebruikname van de ITER zijn, terwijl de Europese activiteiten inzake de ITER moeten worden aangevuld door een krachtadig programma voor fusieonderzoek, met het oog op ondersteuning van de toekomstige ITER-activiteiten en de voorbereiding van een eerste kernfusiecentrale.
- (10) Door het onderzoek inzake kernenergie te ondersteunen, moet het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 bijdragen aan de verwezenlijking van de doelstellingen van Horizon Europa – het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie (“Horizon Europa”), zoals vastgesteld bij Verordening (EU) 2021/695 van het Europees Parlement en de Raad⁵, en moet het de uitvoering van de Europa 2030-strategie en de versterking van de Europese onderzoeksruimte bevorderen.
- (11) Het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 moet streven naar synergieën met Horizon Europa en andere programma’s van de Unie, variërend van ontwerp en strategische planning, via selectie van projecten, beheer, communicatie, verspreiding en exploitatie van resultaten, tot monitoring, audits en governance.

⁴ Beschikking 2007/198/Euratom van de Raad van 27 maart 2007 tot oprichting van de Europese gemeenschappelijke onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie en tot toekenning van gunsten daaraan (PB L 90 van 30.3.2007, blz. 58, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2007/198/oj>).

⁵ Verordening (EU) 2021/695 van het Europees Parlement en de Raad van 28 april 2021 tot vaststelling van Horizon Europa — het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie, tot vaststelling van de regels voor deelname en verspreiding en tot intrekking van Verordeningen (EU) nr. 1290/2013 en (EU) nr. 1291/2013 (PB L 170 van 12.5.2021, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>).

- (12) De acties in het kader van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 moeten evenredig zijn, mogen particuliere financiering niet overlappen of verdringen, en moeten een duidelijke toegevoegde waarde voor Europa hebben. Hierdoor wordt de samenhang tussen de acties van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 en de staatssteunregels van de Unie gewaarborgd en worden ongegronde verstoringen van de mededinging op de interne markt voorkomen.
- (13) Hoewel iedere lidstaat zelf moet bepalen of hij al dan niet gebruikmaakt van kernenergie, wordt er ook rekening mee gehouden dat kernenergie in de diverse lidstaten uiteenlopende rollen vervult. Het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 zal door middel van zijn onderzoeksactiviteiten ook bijdragen aan een algemene discussie tussen alle belanghebbenden inzake de mogelijkheden en risico's van kernenergie.
- (14) Om tegemoet te komen aan de behoeften op het gebied van onderwijs en opleiding moet het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 financiële ondersteuning bieden zodat onderzoekers op het gebied van kernenergie evenzeer in aanmerking komen voor de Marie Skłodowska-Curie-acties als onderzoekers in andere domeinen.
- (15) In deze verordening worden de financiële middelen voor de volledige duur van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 vastgelegd die voor het Europees Parlement en de Raad in de loop van de jaarlijkse begrotingsprocedure het voornaamste referentiebedrag vormen in de zin van punt 18 van het Interinstitutioneel Akkoord van 16 december 2020 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie betreffende begrotingsdiscipline, samenwerking in begrotingszaken en goed financieel beheer, alsmede betreffende nieuwe eigen middelen, met inbegrip van een routekaart voor de invoering van nieuwe eigen middelen⁶.

⁶ PB L 433I van 22.12.2020, blz. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

- (16) Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad⁷ (het “Financieel Reglement”) is op het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 van toepassing. In het Financieel Reglement zijn regels vastgelegd voor de uitvoering van de Uniebegroting, waaronder regels voor subsidies, prijzen, aanbestedingen, indirect beheer, financieringsinstrumenten, begrotingsgaranties, financiële steun en de vergoeding van externe deskundigen. De op grond van artikel 322 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) vastgestelde regels omvatten ook een algemeen conditionaliteitsregime ter bescherming van de Uniebegroting.
- (17) De soorten financiering en de uitvoeringsmethoden in het kader van deze verordening moeten worden gekozen op basis van hun geschiktheid voor het verwezenlijken van de specifieke doelstellingen van de acties en voor het behalen van resultaten, met name rekening houdend met de kosten van controles, de administratieve lasten en het verwachte risico van niet-naleving. Wat subsidies betreft, houdt dit mede in dat het gebruik van vaste bedragen, vaste percentages en eenheidskosten moet worden overwogen.
- (18) Er moet in het bijzonder over worden gewaakt dat voldoende kleine en middelgrote ondernemingen (kmo’s) en de private sector in het algemeen deelnemen. In het kader van de regelingen voor evaluatie en monitoring moeten er kwantitatieve en kwalitatieve beoordelingen van de deelname van kmo’s plaatsvinden.

⁷ Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2024 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie (PB L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (19) De activiteiten die in het kader van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 worden ontwikkeld, moeten gericht zijn op het wegnemen van genderongelijkheden en het bevorderen van gelijkheid tussen vrouwen en mannen in onderzoek en innovatie, overeenkomstig de artikelen 2 en 3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie en artikel 8 VWEU. De genderdimensie moet in onderzoek en innovatie worden geïntegreerd en gedurende alle fasen van de onderzoekscyclus worden gevolgd.
- (20) Teneinde de relatie tussen de wetenschap en de samenleving te verdiepen en het vertrouwen van het publiek in de wetenschap te versterken, moet het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 ervoor zorgen dat de burgers en het maatschappelijk middenveld over de nodige informatie beschikken over en belangstelling hebben in onderzoeks- en innovatievraagstukken door het wetenschappelijk onderwijs te bevorderen, wetenschappelijke kennis gemakkelijker toegankelijk te maken, te voorzien in verantwoorde agenda's voor onderzoek en innovatie die rekening houden met de zorgen en verwachtingen van de burgers en het maatschappelijk middenveld, en de deelname van de burgers en het maatschappelijk middenveld aan de activiteiten in het kader van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 te vergemakkelijken.
- (21) De acties die onder het toepassingsgebied van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 vallen, moeten in overeenstemming zijn met de grondrechten en de beginselen van met name het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.
- (22) De exploitatie van door de deelnemers ontwikkelde intellectuele eigendom moet verder worden vergemakkelijkt, zonder dat de legitieme belangen van andere deelnemers of van de Gemeenschap hierdoor worden geschaad, overeenkomstig titel II, hoofdstuk 2, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (het "Euratom-Verdrag").

- (23) Om te garanderen dat de Euratom-financiering zo veel mogelijk effect sorteert, kan de Gemeenschap waar passend overwegen Europese partnerschappen tot stand te brengen met partners uit de publieke of private sector, mits de gewenste effecten doeltreffender door partnerschappen kunnen worden bereikt dan door de Gemeenschap alleen, en in vergelijking met andere vormen van steun uit hoofde van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027. Deze verordening moet ervoor zorgen dat dergelijke partnerschappen een duidelijke levenscyclusbenadering hebben en een transparant selectie- en besluitvormingsproces volgen overeenkomstig bijlage III bij Verordening (EU) 2021/695.
- (24) Het moet ook mogelijk zijn de doelstellingen van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 te verwezenlijken met financieringsinstrumenten en begrotingsgaranties in het kader van op het VWEU gebaseerde programma's, mits de acties in overeenstemming zijn met de doelstellingen en regels van dergelijke programma's.
- (25) Om een zo efficiënt mogelijke uitvoering te waarborgen en de begunstigden een coherent, volledig en transparant kader te verschaffen, moeten de desbetreffende regels van Verordening (EU) 2021/695, met enkele aanpassingen of uitzonderingen, ook gelden voor de deelname aan het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 en de verspreiding van onderzoeksresultaten. De in die verordening opgenomen ter zake doende definities en belangrijkste soorten acties moeten van toepassing zijn voor de doeleinden van deze verordening.

- (26) Het garantiefonds voor de deelnemers in het kader van Horizon 2020 dat is ingesteld bij Verordening (EU) nr. 1291/2013 van het Europees Parlement en de Raad⁸ en dat wordt beheerd door de Commissie is een belangrijk vrijwaringsmechanisme gebleken om de risico's te beperken die verbonden zijn aan verschuldigde bedragen die niet worden terugbetaald door in gebreke blijvende deelnemers. Dat vrijwaringsmechanisme moet daarom worden voortgezet. Voorts moeten acties in het kader van deze verordening door het ingestelde systeem voor onderlinge verzekeringen op grond van Verordening (EU) 2021/695 worden gedekt.
- (27) Het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek (JRC) moet de Unie en de lidstaten, naargelang het geval, gedurende de hele beleidscyclus onafhankelijke, door de gebruiker aangestuurde wetenschappelijke gegevens en technologische ondersteuning ter beschikking blijven stellen. Het JRC moet zijn directe acties op flexibele, efficiënte en transparante wijze uitvoeren, en moet daarbij rekening houden met de relevante behoeften van zijn gebruikers en de behoeften van het Uniebeleid, in het bijzonder op het gebied van nucleaire veiligheid, veiligheidscontroles en beveiliging, en de financiële belangen van de Unie beschermen. Volgens de conclusies van de Raad van 26 april 1994 betreffende de rol van het JRC moet het JRC extra middelen blijven genereren door middel van concurrerende ondersteunende activiteiten voor het beleid van de Unie of voor derden. Het JRC moet kunnen deelnemen aan indirecte acties indien het desbetreffende werkprogramma daarin voorziet.

⁸ Verordening (EU) nr. 1291/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 tot vaststelling van Horizon 2020 – het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie (2014-2020) en tot intrekking van Besluit nr. 1982/2006/EG (PB L 347 van 20.12.2013, blz. 104, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1291/oj>).

- (28) Overeenkomstig het Financieel Reglement, Verordening (EU, Euratom) nr. 883/2013 van het Europees Parlement en de Raad⁹ en de Verordeningen (EG, Euratom) nr. 2988/95¹⁰, (Euratom, EG) nr. 2185/96¹¹ en (EU) 2017/1939¹² van de Raad moeten de financiële belangen van de Unie worden beschermd met evenredige maatregelen, onder meer op het gebied van preventie, opsporing, correctie en onderzoek van onregelmatigheden, waaronder fraude, terugvordering van verloren gegane, ten onrechte betaalde of onjuist bestede financiële middelen, en, voor zover van toepassing, met administratieve sancties. Met name heeft het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) overeenkomstig de Verordeningen (Euratom, EG) nr. 2185/96 en (EU, Euratom) nr. 883/2013 de bevoegdheid administratieve onderzoeken te verrichten, met inbegrip van controles en verificaties ter plaatse, om vast te stellen of er sprake is geweest van fraude, corruptie of andere onwettige activiteiten waardoor de financiële belangen van de Unie zijn geschaad.

⁹ Verordening (EU, Euratom) nr. 883/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 september 2013 betreffende onderzoeken door het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1073/1999 van het Europees Parlement en de Raad en Verordening (Euratom) nr. 1074/1999 van de Raad (PB L 248 van 18.9.2013, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

¹⁰ Verordening (EG, Euratom) nr. 2988/95 van de Raad van 18 december 1995 betreffende de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen (PB L 312 van 23.12.1995, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

¹¹ Verordening (Euratom, EG) nr. 2185/96 van de Raad van 11 november 1996 betreffende de controles en verificaties ter plaatse die door de Commissie worden uitgevoerd ter bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen tegen fraudes en andere onregelmatigheden (PB L 292 van 15.11.1996, blz. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

¹² Verordening (EU) 2017/1939 van de Raad van 12 oktober 2017 betreffende nauwere samenwerking bij de instelling van het Europees Openbaar Ministerie (“EOM”) (PB L 283 van 31.10.2017, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

Het Europees Openbaar Ministerie (EOM) is overeenkomstig Verordening (EU) 2017/1939 bevoegd over te gaan tot onderzoek en vervolging van strafbare feiten die de financiële belangen van de Unie schaden, zoals bepaald in Richtlijn (EU) 2017/1371 van het Europees Parlement en de Raad¹³. Personen of entiteiten die middelen van de Unie ontvangen, moeten overeenkomstig het Financieel Reglement volledig meewerken aan de bescherming van de financiële belangen van de Unie, de nodige rechten en toegang verlenen aan de Commissie, OLAF, de Rekenkamer en, ten aanzien van de lidstaten die deelnemen aan nauwere samenwerking uit hoofde van Verordening (EU) 2017/1939, het EOM, en ervoor zorgen dat derden die betrokken zijn bij de uitvoering van middelen van de Unie gelijkwaardige rechten verlenen.

- (29) Derde landen kunnen aan het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 deelnemen op basis van hun toepasselijke rechtsinstrumenten. Er moet een specifieke bepaling in deze verordening worden opgenomen die derde landen verplicht om de verantwoordelijke ordonnateur, OLAF en de Rekenkamer de nodige rechten en toegang te verlenen zodat deze hun respectieve bevoegdheden ten volle kunnen uitoefenen.

¹³ Richtlijn (EU) 2017/1371 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juli 2017 betreffende de strafrechtelijke bestrijding van fraude die de financiële belangen van de Unie schaadt (PB L 198 van 28.7.2017, blz. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

- (30) Om eenvormige voorwaarden voor de uitvoering, monitoring en evaluatie van de acties in het kader van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 te waarborgen, moeten aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend. Die bevoegdheden moeten worden uitgeoefend in overeenstemming met Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad¹⁴.
- (31) Krachtens de punten 22 en 23 van het Interinstitutioneel Akkoord van 13 april 2016 over beter wetgeven¹⁵ moet het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 worden geëvalueerd op basis van overeenkomstig specifieke monitoringvoorschriften verzamelde informatie, waarbij echter administratieve lasten, in het bijzonder voor de lidstaten, en overregulering moeten worden vermeden. Die voorschriften moeten, waar passend, meetbare indicatoren omvatten als maatstaf om de effecten van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 in de praktijk te evalueren.
- (32) De raad van beheer van het JRC, ingesteld bij Besluit 96/282/Euratom van de Commissie¹⁶, is geraadpleegd over de wetenschappelijke en technologische inhoud van de directe acties van het JRC.

¹⁴ Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

¹⁵ PB L 123 van 12.5.2016, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstitut/2016/512/oj.

¹⁶ Besluit 96/282/Euratom van de Commissie van 10 april 1996 tot reorganisatie van het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek (PB L 107 van 30.4.1996, blz. 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1996/282/oj>).

- (33) Het Europees Parlement is op vrijwillige basis geraadpleegd en heeft advies¹⁷ uitgebracht. Het Europees Economisch en Sociaal Comité is eveneens op vrijwillige basis geraadpleegd en heeft advies¹⁸ uitgebracht.
- (34) Omwille van de rechtszekerheid moet Verordening (Euratom) 2021/765 worden ingetrokken,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

¹⁷ Advies van ... (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad).

¹⁸ Advies van ... (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad).

Hoofdstuk I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Onderwerp

Bij deze verordening worden het programma voor onderzoek en opleiding van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie voor de periode van 1 januari 2026 tot en met 31 december 2027 (het “Euratom-programma voor de periode 2026-2027”) alsmede de regels voor deelname aan en verspreiding van de resultaten van de in het kader van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 uitgevoerde indirecte acties vastgesteld ter aanvulling van Horizon Europa.

In deze verordening worden de doelstellingen van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027, de begroting voor de periode 2026-2027, de vormen van financiering alsmede de regels voor de verstrekking van die financiering vastgelegd.

Artikel 2

Definities

Voor de toepassing van deze verordening gelden de ter zake doende definities van Verordening (EU) 2021/695. Verwijzingen in die definities naar de Unie en Horizon Europa gelden als verwijzingen naar respectievelijk de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (de “Gemeenschap”) en het Euratom-programma voor de periode 2026-2027. Voor de toepassing van deze verordening wordt onder “werkprogramma” echter het door de Commissie overeenkomstig artikel 16 van deze verordening vastgestelde document voor de uitvoering van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 verstaan.

Alle vermeldingen in deze verordening van Verordening (EU) 2021/695 verwijzen naar de versie die van kracht is op ... [*Gelieve de datum van vaststelling van deze verordening in te vullen*].

Artikel 3

Doelstellingen van het programma

1. De algemene doelstelling van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 is het verrichten van onderzoek op het gebied van kernenergie en opleidingsactiviteiten, met de nadruk op voortdurende verbetering van nucleaire veiligheid en beveiliging en stralingsbescherming, en het aanvullen van de verwezenlijking van de doelstellingen van Horizon Europa, onder meer in de context van de energietransitie.
2. De specifieke doelstellingen van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 zijn:
 - a) verbeteren en ondersteunen van nucleaire veiligheid, beveiliging, veiligheidscontroles, stralingsbescherming, veilig beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval en ontmanteling, met inbegrip van het veilige en beveiligde gebruik van kernenergie en niet-energetische toepassingen van ioniserende straling;
 - b) op peil houden en verder ontwikkelen van expertise en competenties op het gebied van kernenergie in de Gemeenschap;
 - c) bevorderen van de ontwikkeling van fusie-energie als een mogelijke toekomstige energiebron voor de opwekking van elektriciteit en bijdragen aan de uitvoering van het Europese stappenplan inzake kernfusie;
 - d) ondersteunen van het beleid van de Unie en haar lidstaten inzake de voortdurende verbetering van nucleaire veiligheid, veiligheidscontroles en beveiliging.
3. De in de leden 1 en 2 genoemde doelstellingen worden uitgevoerd overeenkomstig bijlage I. De uitvoering van die doelstellingen kan reacties op nieuwe mogelijkheden en opkomende crises en dreigingen omvatten, mits deze terdege worden gemotiveerd.

Artikel 4
Begroting

1. De financiële middelen voor de uitvoering van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 voor de periode van 1 januari 2026 tot en met 31 december 2027 bedragen 598 346 804 EUR in lopende prijzen.
2. De indicatieve verdeling van het in lid 1 genoemde bedrag is als volgt:
 - a) 252 532 225 EUR voor indirecte acties op het gebied van onderzoek naar en ontwikkeling van fusie;
 - b) 115 339 356 EUR voor indirecte acties op het gebied van kernsplijting, veiligheid en stralingsbescherming;
 - c) 230 475 223 EUR voor directe acties van het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek (het “JRC”).

De Commissie mag niet afwijken van het in de eerste alinea, punt c), genoemde bedrag.

3. Het in lid 1 genoemde bedrag kan ook worden gebruikt voor het dekken van uitgaven voor voorbereiding, monitoring, controle, audit, evaluatie en voor andere werkzaamheden, alsmede uitgaven die nodig zijn voor het beheer en de uitvoering van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027, met inbegrip van alle administratieve uitgaven, en voor de beoordeling van de verwezenlijking van de doelstellingen ervan. De administratieve uitgaven voor indirecte acties bedragen niet meer dan 6 % van het in lid 2, eerste alinea, punten a) en b) bedoelde bedrag dat is verdeeld onder de indirecte acties van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027. Het in lid 1 bedoelde bedrag kan ook worden gebruikt voor het dekken van kosten met betrekking tot:
- a) uitgaven voor studies, vergaderingen van deskundigen en informatie- en communicatieacties, voor zover zij verband houden met de doelstellingen van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027;
 - b) uitgaven in verband met informatietechnologienetwerken voor informatieverwerking en -uitwisseling, daaronder begrepen institutionele informatietechnologie-instrumenten, en andere technische en administratieve bijstand die nodig is voor het beheer van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027.
4. Zo nodig kunnen voor het beheer van acties die op 31 december 2027 nog niet zijn voltooid, ook na 2027 kredieten ter dekking van de in lid 3 bedoelde uitgaven in de begroting worden opgenomen.
5. Vastleggingen in de begroting voor acties waarvan de uitvoering zich over meer dan één begrotingsjaar uitstrekt, mogen in jaartranches worden verdeeld.
6. Onverminderd Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 (het “Financieel Reglement”) kunnen uitgaven voor acties die voortvloeien uit in het eerste werkprogramma opgenomen projecten vanaf 1 januari 2026 in aanmerking komen.

7. Aan de lidstaten toegewezen middelen in gedeeld beheer kunnen, op verzoek van de betrokken lidstaat, onder de voorwaarden van de desbetreffende bepalingen van Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad¹⁹ worden overgedragen naar het Euratom-programma voor de periode 2026-2027. De Commissie voert die middelen overeenkomstig artikel 62, lid 1, eerste alinea, punt a), van het Financieel Reglement op directe wijze dan wel overeenkomstig artikel 62, lid 1, eerste alinea, punt c), van het Financieel Reglement op indirecte wijze uit. Deze middelen worden gebruikt ten voordele van de betrokken lidstaat.

Artikel 5

Met het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 geassocieerde derde landen

1. Het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 staat open voor de associatie van de volgende derde landen:
- a) toetredende staten, kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaat-lidstaten, in overeenstemming met de algemene beginselen en voorwaarden voor deelname van die landen aan programma's van de Gemeenschap zoals vastgesteld in de desbetreffende kaderovereenkomsten en besluiten van de Associatieraad, of in soortgelijke overeenkomsten, en in overeenstemming met de specifieke voorwaarden die zijn vastgesteld in overeenkomsten tussen de Gemeenschap en die landen;

¹⁹ Verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds Plus, het Cohesiefonds, het Fonds voor een rechtvaardige transitie en het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en de financiële regels voor die fondsen en voor het Fonds voor asiel, migratie en integratie, het Fonds voor interne veiligheid en het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 159, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj>).

- b) landen die onder het Europees nabuurschapsbeleid vallen, in overeenstemming met de algemene beginselen en voorwaarden voor deelname van die landen aan programma's van de Gemeenschap zoals vastgesteld in de desbetreffende kaderovereenkomsten en besluiten van de Associatieraad, of in soortgelijke overeenkomsten, en in overeenstemming met de specifieke voorwaarden die zijn vastgesteld in overeenkomsten tussen de Gemeenschap en die landen;
- c) derde landen en gebieden die aan elk van de volgende criteria voldoen:
 - i) zij beschikken over goede capaciteiten op het gebied van wetenschap, technologie en innovatie;
 - ii) zij hechten aan een op regels gebaseerde open markteconomie, onder meer aan de hand van een rechtvaardige en billijke benadering van intellectuele-eigendomsrechten, ondersteund door democratische instellingen;
 - iii) zij zorgen voor een actieve bevordering van beleid ter verbetering van het economische en sociale welzijn van de burgers.

2. De associatie van elk van de in lid 1, punt c), bedoelde derde landen met het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 moet in overeenstemming zijn met de voorwaarden die zijn vastgesteld in een specifieke overeenkomst betreffende de deelname van het derde land aan een programma van de Gemeenschap of de Unie, op voorwaarde dat de overeenkomst:

- a) een billijk evenwicht waarborgt tussen de bijdragen van en de voordelen voor het derde land dat aan de programma's van de Gemeenschap of de Unie deelneemt;

- b) de voorwaarden voor deelname aan de programma's van de Gemeenschap of de Unie vaststelt, met inbegrip van de berekening van de financiële bijdragen aan de afzonderlijke programma's en de administratieve kosten ervan;
- c) het derde land geen beslissingsbevoegdheid ten aanzien van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 verleent;
- d) de rechten van de Unie waarborgt met het oog op een goed financieel beheer en bescherming van de financiële belangen van de Unie.

De in de eerste alinea, punt b), van dit lid bedoelde bijdragen vormen bestemmingsontvangsten overeenkomstig artikel 21, lid 5, van het Financieel Reglement.

- 3. Voor de reikwijdte van de associatie van elk derde land met het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 wordt rekening gehouden met de doelstelling om economische groei in de Unie te stimuleren door middel van innovatie. Dienovereenkomstig kunnen voor een specifiek land, met uitzondering van toetredingslanden, kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaten, delen van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 buiten een associatieovereenkomst worden gelaten.
- 4. De associatieovereenkomst voorziet in voorkomend geval in de wederzijdse deelname van in de Unie gevestigde juridische entiteiten aan soortgelijke programma's van geassocieerde landen overeenkomstig de in die programma's vastgestelde voorwaarden.

5. Waar passend waarborgen de voorwaarden voor de vaststelling van de hoogte van de financiële bijdrage een automatische correctie van eventuele aanzienlijke onevenwichtigheden in vergelijking met het bedrag dat in het geassocieerde land gevestigde entiteiten door deelname aan het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 ontvangen, waarbij rekening wordt gehouden met de kosten van het beheer, de uitvoering en het functioneren van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027.

Artikel 6

Uitvoering en vormen van financiering

1. Het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 wordt uitgevoerd door middel van direct beheer in overeenstemming met het Financieel Reglement of door middel van indirect beheer door financieringsorganen als bedoeld in artikel 62, lid 1, eerste alinea, punt c), van het Financieel Reglement.
2. Financiering in het kader van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 kan worden verstrekt in een van de in het Financieel Reglement vastgelegde vormen; subsidies zijn echter de belangrijkste vorm van ondersteuning voor indirecte acties in het kader van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027. Financiering in het kader van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 kan tevens worden verstrekt door middel van prijzen, aanbestedingen en financieringsinstrumenten in het kader van blendingverrichtingen.

3. De belangrijkste soorten actie die in het kader van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 moeten worden verricht, staan vermeld en gedefinieerd in artikel 2 van Verordening (EU) 2021/695, en omvatten onderzoeks- en innovatieacties, innovatieacties, innovatie- en marktintroductieacties, opleidings- en mobiliteitsacties, medefinancieringsacties voor programma's, precommerciële aanbestedingsacties, acties voor overheidsopdrachten voor innovatieve oplossingen, coördinatie- en ondersteuningsacties en aanmoedigings- en erkenningsprijzen.

De in lid 2 van dit artikel bedoelde vormen van financiering worden op flexibele wijze gebruikt voor alle doelstellingen van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027, waarbij het gebruik wordt bepaald door de behoeften en de kenmerken van de specifieke doelstellingen.

4. Het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 ondersteunt tevens de directe acties van het JRC.

Artikel 7

Europese partnerschappen

1. Bepaalde delen van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 kunnen worden uitgevoerd door middel van Europese partnerschappen.

2. De betrokkenheid van de Gemeenschap bij Europese partnerschappen kan een van de volgende vormen aannemen:
- a) deelname aan partnerschappen die worden opgezet op basis van memoranda van overeenstemming of contractuele regelingen tussen de Commissie en publieke of private partners, waarin de doelstellingen van het Europese partnerschap, de daarmee verband houdende verbintenissen van alle betrokkenen inzake hun financiële bijdragen of bijdragen in natura, de belangrijkste prestatie- en impactindicatoren, de te leveren resultaten en de verslagleggingsregelingen worden gespecificeerd; zij omvatten de vaststelling van aanvullende onderzoeks- en innovatieactiviteiten die door de partners en in het kader van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 worden uitgevoerd (gezamenlijk geprogrammeerde Europese partnerschappen);
 - b) deelname en financiële bijdrage aan een programma voor onderzoeks- en innovatieactiviteiten, met specificatie van de doelstellingen, de belangrijkste prestatie- en impactindicatoren en de te leveren resultaten, op basis van de door de partners aangegane verbintenis inzake hun financiële bijdragen of bijdragen in natura en de integratie van hun relevante activiteiten door middel van een medefinancieringsactie voor het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 (gezamenlijk gefinancierde Europese partnerschappen).
3. Europese partnerschappen:
- a) worden opgezet in gevallen waarin de doelstellingen van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 doeltreffender door die partnerschappen kunnen worden verwezenlijkt dan door de Gemeenschap alleen, en in vergelijking met andere vormen van steun uit hoofde van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027; een passend aandeel van de begroting van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 wordt toegewezen aan die onderdelen;

- b) worden gestoeld op de beginselen van toegevoegde waarde voor de Unie, transparantie en openheid, en op het hebben van impact in en voor Europa, een sterk hefboomeffect op een voldoende grote schaal, langetermijnverbintenissen van alle betrokken partijen, flexibiliteit in de uitvoering, samenhang, coördinatie en complementariteit met initiatieven op lokaal, regionaal, nationaal en Unieniveau en, in voorkomend geval, internationale initiatieven of andere Europese partnerschappen;
 - c) volgen een duidelijke levenscyclusbenadering, worden in de tijd beperkt en omvatten de voorwaarden voor het geleidelijk beëindigen van de financiering door het Euratom-programma voor de periode 2026-2027.
4. De voorschriften en criteria voor de selectie, uitvoering, monitoring, evaluatie en geleidelijke beëindiging van Europese partnerschappen staan in bijlage III bij Verordening (EU) 2021/695.

Artikel 8

Open wetenschap

De bepalingen van Verordening (EU) 2021/695 inzake open wetenschap zijn van toepassing op het Euratom-programma voor de periode 2026-2027.

Artikel 9

In aanmerking komende acties en regels voor deelname en verspreiding van onderzoeksresultaten

- 1. Alleen acties voor de verwezenlijking van de doelstellingen bedoeld in artikel 3 komen in aanmerking voor financiering.

2. Behoudens het bepaalde in de leden 3 en 4 van dit artikel is titel II van Verordening (EU) 2021/695, betreffende de regels voor deelname en verspreiding, van toepassing op de door het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 ondersteunde acties. Verwijzingen in Verordening (EU) 2021/695 naar de Unie en Horizon Europa gelden, waar relevant, als verwijzingen naar de Gemeenschap en het Euratom-programma voor de periode 2026-2027. Verwijzingen in Verordening (EU) 2021/695 naar “veiligheidsvoorschriften” of “beveiligingsvoorschriften” worden geacht ook te verwijzen naar de defensiebelangen van de lidstaten in de zin van artikel 24 van het Euratom-Verdrag.
3. In afwijking van artikel 40, lid 4, van Verordening (EU) 2021/695 kan het recht om bezwaar te maken tegen de overdracht van de eigendom van resultaten of tegen de verlening van een exclusieve licentie voor resultaten ook gelden voor de verlening van niet-exclusieve licenties.
4. In afwijking van artikel 41, lid 9, van Verordening (EU) 2021/695 verleent een begunstigde die financiële steun van de Gemeenschap heeft ontvangen vrij van royalty's toegang tot zijn resultaten aan de instellingen van de Gemeenschap, de financieringsorganen of de Europese gemeenschappelijke onderneming voor ITER en de ontwikkeling van fusie-energie (Fusion for Energy), opgericht bij Besluit 2007/198/Euratom (de “gemeenschappelijke onderneming Fusion for Energy”), met het oog op de ontwikkeling, uitvoering en monitoring van de beleidsmaatregelen en programma's van de Gemeenschap of de verplichtingen die zijn aangegaan in het kader van de internationale samenwerking met derde landen en internationale organisaties. Die toegangsrechten omvatten het recht om derden toestemming te verlenen de resultaten bij overheidsopdrachten te gebruiken alsook het recht om sublicenties te verlenen. De toegangsrechten zijn beperkt tot niet-commercieel en niet-competitief gebruik.

5. Het in het kader van Verordening (EU) 2021/695 ingestelde systeem voor onderlinge verzekeringen dekt de risico's van het niet terugkrijgen van bedragen die de begunstigden uit hoofde van de onderhavige verordening aan de Commissie of financieringsorganen verschuldigd zijn.

Artikel 10

Cumulatieve, alternatieve en gecombineerde financiering

1. Het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 wordt uitgevoerd in synergie met Horizon Europa en andere programma's van de Unie.
2. Teneinde de doelstellingen van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 te verwezenlijken en de gemeenschappelijke uitdagingen van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 en Horizon Europa aan te gaan, kunnen horizontale activiteiten betreffende de doelstellingen van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 en/of activiteiten waarmee uitvoering wordt gegeven aan Horizon Europa, in aanmerking komen voor een financiële bijdrage van de Gemeenschap, met inachtneming van artikel 9. In het bijzonder kan in het kader van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 een financiële bijdrage worden geleverd aan de Marie Skłodowska-Curie-acties, ter ondersteuning van activiteiten die van belang zijn voor onderzoek inzake kernenergie.
3. Voor een actie waarvoor een bijdrage uit een ander programma van de Unie is ontvangen, kan ook een bijdrage in het kader van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 worden ontvangen, op voorwaarde dat de bijdragen niet dezelfde kosten dekken. De regels van het desbetreffende programma zijn van toepassing op de overeenkomstige bijdrage voor de actie. De cumulatieve financiering mag niet hoger zijn dan de totale subsidiabele kosten van de actie. De steun uit de verschillende programma's kan op een pro-ratabasis worden berekend in overeenstemming met de documenten waarin de steunvoorwaarden zijn vastgesteld.

4. Acties kunnen steun ontvangen uit het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, of het Europees Sociaal Fonds Plus, overeenkomstig de relevante bepalingen van Verordening (EU) 2021/1060, indien aan die acties in het kader van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 een excellentiekeurmerk is toegekend omdat zij voldoen aan de volgende cumulatieve voorwaarden:
- a) zij zijn beoordeeld bij een oproep tot het indienen van voorstellen in het kader van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027;
 - b) zij voldoen aan de minimale kwaliteitseisen van die oproep tot het indienen van voorstellen;
 - c) zij kunnen wegens budgetbeperkingen niet in het kader van die oproep tot het indienen van voorstellen worden gefinancierd.

Hoofdstuk II

Programmering, monitoring, evaluatie en controle

Artikel 11

Werkprogramma's

1. De indirecte acties van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 worden uitgevoerd door middel van werkprogramma's als bedoeld in artikel 110 van het Financieel Reglement. In de werkprogramma's wordt in voorkomend geval het voor blindingverrichtingen gereserveerde totaalbedrag opgenomen. De Commissie stelt door middel van uitvoeringshandelingen werkprogramma's vast. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 16, lid 4, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

2. Naast de in artikel 110 van het Financieel Reglement vastgelegde vereisten omvatten de werkprogramma's naargelang het geval:
 - a) een indicatie van het voor elke actie toegewezen bedrag en een indicatief tijdschema voor de uitvoering ervan;
 - b) voor subsidieaanvragen: de prioriteiten, de selectie- en gunningscriteria, het relatieve gewicht van de verschillende gunningscriteria, en het maximale financieringspercentage voor de totale subsidiabele kosten;
 - c) eventuele bijkomende verplichtingen voor de begunstigden, overeenkomstig de artikelen 39 en 41 van Verordening (EU) 2021/695;
 - d) een meerjarenaanpak en strategische richtsnoeren voor de volgende jaren van uitvoering.
3. De Commissie stelt een meerjarig werkprogramma op voor directe acties van het JRC overeenkomstig Besluit 96/282/Euratom.

Artikel 12

Monitoring en verslaglegging

1. De Commissie monitort voortdurend het beheer en de uitvoering van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027. Met het oog op meer transparantie wordt de recentste versie van die gegevens eenvoudig toegankelijk gemaakt voor het publiek op de internetpagina van de Commissie.

De indicatoren voor de jaarlijkse verslaglegging over de voortgang van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 bij de verwezenlijking van de in artikel 3 vastgelegde doelstellingen zijn in bijlage II opgenomen naast de effecttrajecten.

2. Om ervoor te zorgen dat de voortgang van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 bij de verwezenlijking van de doelstellingen ervan doeltreffend wordt beoordeeld, stelt de Commissie uitvoeringshandelingen vast betreffende de uitvoering van het monitoring- en evaluatiekader, meer bepaald door overeenkomstig bijlage II uitgangswaarden en streefdoelen vast te leggen. Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de raadplegingsprocedure overeenkomstig artikel 16, lid 3.
3. Het prestatieverslagleggingssysteem waarborgt dat de gegevens voor het monitoren van de uitvoering en de resultaten van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 efficiënt, doeltreffend en tijdig worden verzameld zonder dat dit de administratieve lasten voor begunstigden verhoogt. Daartoe worden evenredige verslagleggingsvereisten opgelegd aan de ontvangers van financiële middelen van de Gemeenschap alsmede, waar passend, aan de lidstaten.

Artikel 13

Informatie, communicatie, publiciteit en verspreiding en exploitatie

1. De ontvangers van financiering van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 erkennen de oorsprong van die middelen en geven zichtbaarheid aan de Gemeenschapsfinanciering, met name wanneer zij de acties en de resultaten ervan promoten, door meerdere doelgroepen, waaronder de media en het grote publiek, op samenhangende, doeltreffende en proportionele wijze gerichte informatie te verstrekken.

2. De Commissie voert informatie- en communicatieacties uit met betrekking tot het Euratom-programma voor de periode 2026-2027, de in het kader van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 ondernomen acties en de resultaten ervan. Daarnaast verstrekt zij tijdig uitvoerige informatie aan de lidstaten en de begunstigden. Aan geïnteresseerde entiteiten worden empirisch onderbouwde matchingdiensten aangeboden die gebruikmaken van analyse en netwerkaffiniteit met het oog op het vormen van consortia voor samenwerkingsprojecten, met bijzondere aandacht voor het in kaart brengen van netwerkmogelijkheden voor juridische entiteiten uit lidstaten die laag scoren op onderzoek en innovatie. Op basis van dergelijke analyses kunnen gerichte matchevenementen worden georganiseerd met betrekking tot specifieke oproepen tot het indienen van voorstellen.
3. De Commissie stelt tevens een strategie voor de verspreiding en de exploitatie van de resultaten op met het oog op grotere beschikbaarheid en verbreiding van de resultaten en kennis op het gebied van onderzoek en innovatie in het kader van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 teneinde het gebruik daarvan sneller ingang op de markt te doen vinden, de samenwerking op onderzoeksgebied te bevorderen en de impact van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 te versterken.
4. De aan het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 toegewezen financiële middelen dragen tevens bij aan de institutionele communicatie over de politieke prioriteiten van de Gemeenschap alsmede aan activiteiten op het gebied van informatie, communicatie, publiciteit en verspreiding en exploitatie, voor zover zij verband houden met de in artikel 3 vermelde doelstellingen.

Artikel 14

Evaluatie

1. Evaluaties van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 worden tijdig uitgevoerd zodat zij in de besluitvorming over het Euratom-programma voor de periode 2026-2027, het vervolgprogramma daarvan en andere voor onderzoek en innovatie relevante initiatieven kunnen worden meegenomen.

2. Aan het einde van de uitvoering van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027, maar niet later dan vier jaar na afloop van de in artikel 1 genoemde periode, voert de Commissie, daarbij bijgestaan door onafhankelijke deskundigen die door middel van een transparant proces worden geselecteerd, een eindevaluatie uit van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 en van het Euratom-programma voor de periode 2021-2025. Dit omvat een beoordeling van de langetermijngevolgen van de vorige Euratom-programma's voor onderzoek en opleiding en van de doeltreffendheid, efficiëntie, relevantie, samenhang en toegevoegde waarde voor de Gemeenschap van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027.
3. De Commissie publiceert de conclusies van de evaluaties tezamen met haar opmerkingen en deelt deze mee aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's.

Artikel 15

Audits

1. Het controlesysteem van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 zorgt voor een passend evenwicht tussen vertrouwen en controle, met inachtneming van de administratieve en andere kosten van de controles op alle niveaus, met name voor de begunstigden. De auditregels zijn duidelijk, consistent en coherent voor het gehele Euratom-programma voor de periode 2026-2027.
2. Acties die gezamenlijke financiering uit verschillende programma's van de Unie ontvangen, worden slechts één keer aan een audit onderworpen, waarbij alle betrokken programma's en de desbetreffende toepasselijke regels ervan worden bestreken.

3. De Commissie of het desbetreffende financieringsorgaan kan zich baseren op gecombineerde systeemaudits op het niveau van de begunstigden. Deze gecombineerde audits zijn voor bepaalde soorten begunstigden facultatief en bestaan in een systeem- en procesaudit, aangevuld met een audit van de verrichtingen. Dergelijke audits van de verrichtingen worden uitgevoerd door een bekwame onafhankelijke auditor die bevoegd is wettelijke controles van boekhoudbescheiden uit te voeren in overeenstemming met Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad²⁰. De systeem- en procesaudits kunnen door de Commissie of het desbetreffende financieringsorgaan worden gebruikt voor de vaststelling van de algemene zekerheid over het goed financieel beheer van de uitgaven en voor heroverweging van het niveau van ex-postaudits en van de verklaringen inzake de financiële overzichten.
4. De Commissie of het financieringsorgaan kan zich overeenkomstig artikel 127 van het Financieel Reglement baseren op audits inzake het gebruik van de bijdragen van de Gemeenschap die zijn uitgevoerd door andere onafhankelijke en bevoegde personen of entiteiten, daaronder begrepen andere personen of entiteiten die niet door de instellingen of organen van de Unie zijn gemachtigd.
5. Er kunnen tot twee jaar na betaling van het saldo audits worden uitgevoerd.
6. De Commissie publiceert auditrichtsnoeren om een betrouwbare en uniforme toepassing en interpretatie van de auditprocedures en -regels gedurende de gehele looptijd van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 te waarborgen.

²⁰ Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2006 betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen, tot wijziging van de Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad en houdende intrekking van Richtlijn 84/253/EEG van de Raad (PB L 157 van 9.6.2006, blz. 87, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/43/oj>).

Artikel 16
Comitéprocedure

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité. Dat comité is een comité in de zin van Verordening (EU) nr. 182/2011.
2. Het comité komt in twee verschillende samenstellingen bijeen, respectievelijk voor de met kernsplijting en voor de met kernfusie verband houdende aspecten van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027.

Ter vergemakkelijking van de uitvoering van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 zal de Commissie voor elke vergadering van het comité die in de agenda is opgenomen, de kosten vergoeden van één vertegenwoordiger per lidstaat alsmede van één deskundige of adviseur per lidstaat voor de agendapunten waarvoor een lidstaat specifieke deskundigheid nodig heeft, overeenkomstig de geldende richtsnoeren van de Commissie.

3. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 4 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.
4. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is artikel 5 van Verordening (EU) nr. 182/2011 van toepassing.
5. Indien het advies van het comité via een schriftelijke procedure moet worden verkregen, wordt die procedure zonder gevolg beëindigd indien door de voorzitter van het comité daartoe wordt besloten of door een eenvoudige meerderheid van de leden van het comité binnen de termijn voor het uitbrengen van het advies daarom wordt verzocht.

6. De Commissie houdt het comité regelmatig op de hoogte van de algehele voortgang bij de uitvoering van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027, en stelt het comité tijdig in kennis van alle op grond van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 voorgestelde of gefinancierde acties.

Artikel 17

Bescherming van de financiële belangen van de Unie

Indien een derde land aan het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 deelneemt door middel van een op grond van een internationale overeenkomst of op basis van een ander rechtsinstrument vastgesteld besluit, verleent het derde land de nodige rechten en toegang aan de verantwoordelijke ordonnateur, OLAF en de Rekenkamer, zodat deze hun respectieve bevoegdheden ten volle kunnen uitoefenen. In het geval van OLAF omvatten dergelijke rechten het recht om onderzoeken, met inbegrip van controles en verificaties ter plaatse, uit te voeren, zoals bepaald in Verordening (EU, Euratom) nr. 883/2013.

Hoofdstuk III

Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 18

Intrekking

Verordening (Euratom) 2021/765 wordt met ingang van 1 januari 2026 ingetrokken.

Artikel 19
Overgangsbepalingen

1. Deze verordening doet geen afbreuk aan de voortzetting of de wijziging van acties die geïnitieerd zijn op grond van Verordening (Euratom) 2021/765, die op die acties van toepassing blijft totdat zij worden afgesloten.
2. Eventueel resterende taken van het bij Verordening (Euratom) 2021/765 van de Raad ingestelde comité worden zo nodig uitgevoerd door het in artikel 16 van deze verordening bedoelde comité.
3. De financiële middelen voor het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 kunnen tevens de uitgaven dekken voor de technische en administratieve bijstand die nodig is om de overgang te waarborgen van de maatregelen die zijn vastgesteld op grond van Verordening (Euratom) 2021/765 naar het Euratom-programma voor de periode 2026-2027.

Artikel 20
Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te ..., ...

Voor de Raad
De voorzitter

BIJLAGE I

ACTIVITEITEN

In deze bijlage wordt in grote lijnen geschetst met behulp van welke activiteiten de in artikel 3, lid 2, bedoelde specifieke doelstellingen van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 worden nagestreefd. Door de verwezenlijking van deze specifieke doelstellingen ondersteunt het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 de lidstaten bij de uitvoering van de Euratom-wetgeving¹ en versterkt het hun onderzoeksinspanningen en die van de particuliere sector. Die specifieke doelstellingen moeten bijdragen tot het in stand houden en verder ontwikkelen van het technologisch leiderschap op nucleair gebied.

¹ In het bijzonder Richtlijn 2006/117/Euratom van de Raad van 20 november 2006 betreffende toezicht en controle op overbrenging van radioactieve afvalstoffen en bestraalde splijtstof (PB L 337 van 5.12.2006, blz. 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/117/oj>); Richtlijn 2009/71/Euratom van de Raad van 25 juni 2009 tot vaststelling van een communautair kader voor de nucleaire veiligheid van kerninstallaties (PB L 172 van 2.7.2009, blz. 18, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/71/oj>); Richtlijn 2011/70/Euratom van de Raad, Richtlijn 2013/51/Euratom van de Raad van 22 oktober 2013 tot vaststelling van voorschriften voor de bescherming van de volksgezondheid tegen radioactieve stoffen in voor menselijke consumptie bestemd water (PB L 296 van 7.11.2013, blz. 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/51/oj>); Richtlijn 2013/59/Euratom van de Raad van 5 december 2013 tot vaststelling van de basisnormen voor de bescherming tegen de gevaren verbonden aan de blootstelling aan ioniserende straling, en houdende intrekking van de Richtlijnen 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom en 2003/122/Euratom (PB L 13 van 17.1.2014, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/59/oj>), en Verordening (Euratom) 2016/52 van de Raad van 15 januari 2016 tot vaststelling van maximaal toelaatbare niveaus van radioactieve besmetting van levensmiddelen en diervoeders ten gevolge van een nucleair ongeval of ander stralingsgevaar en tot intrekking van Verordening (Euratom) nr. 3954/87 en de Verordeningen (Euratom) nr. 944/89 en (Euratom) nr. 770/90 van de Commissie (PB L 13 van 20.1.2016, blz. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/52/oj>).

Om de in artikel 3, lid 2, bedoelde specifieke doelstellingen te verwezenlijken, zal het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 horizontale activiteiten ondersteunen die zorgen voor synergie van de onderzoeksinspanningen bij het oplossen van gemeenschappelijke uitdagingen. Er zullen passende koppelingen en dwarsverbanden, zoals gezamenlijke oproepen tot het indienen van voorstellen, met Horizon Europa tot stand worden gebracht. Hiermee verband houdende onderzoeks- en innovatieactiviteiten kunnen ook in aanmerking komen voor financiële steun uit de fondsen uit hoofde van Verordening (EU) 2021/1060, voor zover dit in overeenstemming is met de doelstellingen en voorschriften van deze fondsen.

Tot de in deze bijlage genoemde activiteiten behoort onder meer internationale samenwerking inzake onderzoek en innovatie op het gebied van kernenergie voor vreedzame doeleinden, op basis van gemeenschappelijke doelstellingen en wederzijds vertrouwen, met als doel duidelijke en significante voordelen voor de Unie, haar burgers en haar omgeving tot stand te brengen. Hierbij gaat het onder meer om internationale samenwerking via multilaterale kaders. Als de officieel erkende uitvoerende instantie van Euratom voor het “Generation IV International Forum (GIF)”² zal het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek (JRC) de bijdrage en deelname van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie aan de onderzoeks- en opleidingsactiviteiten van het GIF blijven faciliteren en coördineren. De bijdrage aan de activiteiten van het GIF in het kader van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 is gericht op onderzoeks- en opleidingsactiviteiten inzake nucleaire veiligheid, stralingsbescherming, veiligheidscontroles en non-proliferatie die specifiek zijn voor systemen van de vierde generatie.

Elke nieuwe activiteit die aan het JRC wordt toegewezen, wordt door de raad van beheer van het JRC geanalyseerd om de samenhang met de bestaande activiteiten in de lidstaten te controleren en om dubbel onderzoeks- en ontwikkelingswerk op het gebied van kernenergie in de Unie te vermijden.

De Commissie kan via het desbetreffende werkprogramma in het kader van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 besluiten subsidies te blijven financieren die zijn toegekend op grond van Verordening (Euratom) 2021/765.

² Overeenkomstig artikel III.2 van de kaderovereenkomst voor internationale samenwerking op het gebied van onderzoek en ontwikkeling van kernenergiesystemen van de vierde generatie.

De prioriteiten van de werkprogramma's worden door de Commissie vastgesteld op basis van bijdragen van overheidsinstanties, belanghebbenden bij onderzoek op het gebied van kernenergie en relevante organisaties of fora van belanghebbenden uit de nucleaire sector.

Onderzoek en opleiding op de volgende gebieden komen voor financiering uit het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 in aanmerking:

- a) verbeteren en ondersteunen van nucleaire veiligheid, beveiliging en veiligheidscontroles, stralingsbescherming, veilig beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval en ontmanteling, met inbegrip van het veilige en beveiligde gebruik van kernenergie en van niet-energetische toepassingen van ioniserende straling³:
 - i) nucleaire veiligheid: veiligheid van reactorsystemen en splijtstofkringlopen die in de Gemeenschap worden gebruikt of, voor zover nodig en met het oog op het op peil houden van een brede expertise inzake nucleaire veiligheid in de Gemeenschap, van de reactortypen en hun gehele splijtstofkringlopen, zoals partitionering en transmutatie, die in de toekomst kunnen worden gebruikt;
 - ii) veilig beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval: beheer en met name aan berging voorafgaande activiteiten en berging van middelactief, hoogactief en langlevend radioactief afval en verbruikte splijtstof alsmede van andere radioactieve afvalstromen en -soorten waarvoor momenteel nog geen volwaardige industriële verwerkingsprocessen voorhanden zijn of waarvoor deze kunnen worden verbeterd; minimalisering van radioactief afval en verlaging van de radiotoxiciteit van dit afval; beheer en overdracht van kennis en competenties op het gebied van het beheer van radioactief afval en verbruikte splijtstof tussen generaties en tussen programma's van lidstaten;

³ Deze activiteiten, met uitzondering van de activiteiten inzake nucleaire beveiliging, veiligheidscontroles en non-proliferatie, kunnen worden uitgevoerd door middel van directe en indirecte acties.

- iii) ontmanteling: onderzoek met het oog op de ontwikkeling en evaluatie van technologieën voor de ontmanteling van nucleaire installaties en voor milieutherstel; ondersteuning van het delen van beste praktijken en kennis op het gebied van ontmanteling;
- iv) toepassingen van nucleaire wetenschap en ioniserende straling, stralingsbescherming, paraatheid bij noodsituaties:
 - toepassingen van nucleaire wetenschap en ioniserendestralingstechnologieën op medische, industriële en andere onderzoeksgebieden;
 - gevolgen en risico's van lage stralingsdoses als gevolg van industriële, medische of milieublootstelling;
 - paraatheid bij noodsituaties in verband met stralingsongevallen en onderzoek op het gebied van radio-ecologie;
 - beveiligd en veilig aanbod en gebruik van radio-isotopen;
 - modellen voor radiologische verspreiding in het milieu alsmede ondersteuning van gegevensuitwisseling, waarschuwingssystemen en samenwerking op het gebied van meettechnieken⁴ (uit te voeren door middel van directe acties);
- v) nucleaire beveiliging, veiligheidscontroles en non-proliferatie (uit te voeren door middel van directe acties):
 - methoden en technologieën ter ondersteuning en versterking van de veiligheidscontroles van de Gemeenschap en de internationale veiligheidscontroles;

⁴ De artikelen 35, 36 en 38 van het Euratom-Verdrag; Beschikking 87/600/Euratom van de Raad van 14 december 1987 inzake communautaire regelingen voor snelle uitwisseling van informatie in geval van stralingsgevaar (PB L 371 van 30.12.1987, blz. 76, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1987/600/oj>).

- operationele ondersteuning van en opleiding voor het veiligheidscontrolesysteem van Euratom;
- technische ondersteuning van de uitvoering van het non-proliferatieverdrag op het gebied van nucleaire veiligheidscontroles, met inbegrip van ondersteuning ter verbetering van de Unieregeling voor uitvoercontrole;
- onderzoek naar en steun voor het verbeteren van nucleaire en radiologische veiligheid en beveiliging in het kader van het mondiale chemisch, biologisch, radiologisch en nucleair kader (CBRN-kader) en daarmee samenhangende strategieën van de Unie;
- methoden en technologieën voor de detectie van nucleaire en radioactieve stoffen die aan de controle op naleving van de regelgeving ontsnappen alsmede preventie van en responsen op incidenten met dergelijk materiaal, met inbegrip van nucleair forensisch onderzoek;
- ondersteuning voor de capaciteitsopbouw op het gebied van nucleaire beveiliging met gebruikmaking van het Europees opleidingscentrum voor nucleaire beveiliging;

- b) op peil houden en verder ontwikkelen van expertise en competenties op het gebied van kernenergie in de Gemeenschap:
- i) onderwijs, opleiding en mobiliteit, waaronder onderwijs- en opleidingsprogramma's zoals de Marie Skłodowska-Curie-acties;
 - ii) bevordering van innovatie en kennisbeheer alsmede verspreiding en exploitatie van nucleaire wetenschap en technologie, met name ten behoeve van nucleaire veiligheid, beveiliging, veiligheidscontroles en stralingsbescherming;

- iii) ondersteuning van de technologieoverdracht van de onderzoekswereld naar de industrie;
 - iv) ondersteuning van de voorbereiding en ontwikkeling van een concurrerende Europese industriële capaciteit op het gebied van kernfusie;
 - v) ondersteuning van het opzetten en ter beschikking stellen van Europese en internationale onderzoeksinfrastructuren, met inbegrip van de infrastructuur van het JRC, en voor het verlenen van passende toegang daartoe⁵;
 - vi) met het oog op de bevordering van de nucleaire wetenschap als basis voor normalisatie zullen door middel van directe acties de nieuwste referentiegegevens en de modernste referentiematerialen en -metingen worden verstrekt op het gebied van nucleaire veiligheid, veiligheidscontroles en beveiliging alsmede andere toepassingen zoals nucleaire geneeskunde;
- c) bevorderen van de ontwikkeling van fusie-energie en bijdragen aan de uitvoering van het Europese stappenplan inzake kernfusie:
- in het kader van een gezamenlijk gefinancierd Europees partnerschap op het gebied van onderzoek naar kernfusie zal uitvoering worden gegeven aan het stappenplan met als doel de productie van kernfusie-elektriciteit in de tweede helft van deze eeuw. Hierbij kan het onder meer gaan om:
- i) exploitatie van bestaande en toekomstige kernfusie-installaties, met inbegrip van de toewijzing van exploitatiesubsidies aan kernfusieonderzoeksinfrastructuren, wanneer dat nodig is;
 - ii) voorbereiding van toekomstige kernfusiecentrales door het onderzoek naar en de ontwikkeling van alle relevante aspecten, met inbegrip van materialen, technologieën en ontwerpen;
 - iii) uitvoering van een gericht onderwijs- en opleidingsprogramma, naast de in punt b), i), genoemde activiteiten;

⁵ Op basis van het voortschrijdend investeringsplan voor de infrastructuur van het JRC.

- iv) coördinatie van gemeenschappelijke activiteiten met de gemeenschappelijke onderneming “Fusion for Energy”;
- v) samenwerking met de ITER-organisatie;
- vi) wetenschappelijke samenwerking in het kader van de internationale Euratom-overeenkomsten.

Het gezamenlijk gefinancierd Europees partnerschap op het gebied van kernfusie zal worden geïmplementeerd via een subsidie die wordt toegekend aan de juridische entiteiten die worden opgericht of aangewezen door de lidstaten en eventuele derde landen die met het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 zijn geassocieerd. De subsidie kan bijdragen in natura van de Gemeenschap of de detachering van personeelsleden van de Commissie omvatten.

Er kan aanvullende financiering voor onderzoek en innovatie op het gebied van kernfusie worden verstrekt via oproepen tot het indienen van voorstellen;

- d) ondersteunen van het beleid van de Unie en haar lidstaten inzake nucleaire veiligheid, veiligheidscontroles en beveiliging;

de directe acties zullen ondersteuning bieden voor het beleid op het gebied van nucleaire veiligheid, veiligheidscontroles en beveiliging alsmede de uitvoering van de desbetreffende wettelijke voorschriften door het verstrekken van onafhankelijke wetenschappelijke en technische gegevens en expertise.

BIJLAGE II

De effecttrajecten en de bijbehorende kernindicatoren vormen de structuur voor de monitoring van de vorderingen van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 bij de verwezenlijking van de in artikel 3, lid 2, genoemde specifieke doelstellingen ervan. Bij de effecttrajecten speelt de factor tijd een grote rol: er wordt onderscheid gemaakt tussen korte, middellange en lange termijn. De indicatoren voor de effecttrajecten dienen als verklikkers voor de voortgang die wordt geboekt bij de verwezenlijking van de specifieke doelstellingen. De microgegevens achter de kernindicatoren voor de effecttrajecten, die worden gedeeld met Horizon Europa, worden op centraal beheerde en geharmoniseerde wijze verzameld, met minimale rapportagelasten voor de begunstigden.

Indicatoren voor wetenschappelijke effecttrajecten

Van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 wordt vooruitgang verwacht wat betreft de kennis met betrekking tot het versterken van de nucleaire veiligheid en beveiliging, de veilige toepassingen van ioniserende straling, het beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval, stralingsbescherming en de ontwikkeling van fusie-energie. De vorderingen op die gebieden worden gemeten aan de hand van de indicatoren betreffende wetenschappelijke publicaties, de vooruitgang bij de uitvoering van het stappenplan inzake kernfusie, de ontwikkeling van expertise en vaardigheden alsmede de toegang tot onderzoeksinfrastructuren.

Beoogd wetenschappelijk effect	Korte termijn	Middellange termijn	Langere termijn
Verbeteren van het veilige en beveiligde gebruik van kernenergie en van niet-energetische toepassingen van ioniserende straling, met inbegrip van nucleaire veiligheid, beveiliging en veiligheidscontroles, stralings-bescherming, veilig beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval en ontmanteling	Publicaties – aantal collegiaal getoetste wetenschappelijke Euratom-publicaties	Citaties – naar onderzoeksgebied gewogen citatie-index van collegiaal getoetste wetenschappelijke Euratom-publicaties	Wetenschap van wereldklasse – aantal en aandeel van collegiaal getoetste publicaties in het kader van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 die een essentiële bijdrage aan het betrokken wetenschappelijk gebied vormen
	Gedeelde kennis – aandeel van onderzoeksresultaten (open data/publicatie/software, enz.) die worden gedeeld via openkennis-infrastructuur	Verbreiding van kennis – aandeel van actief gebruikte/geciteerde onderzoeksresultaten waartoe open toegang bestaat	Nieuwe samenwerkingsverbanden – aandeel van begunstigden van Euratom die nieuwe vakgebied-/sectoroverschrijdende samenwerkingsverbanden met gebruikers van hun vrij toegankelijke onderzoeks- en innovatie (O&I)-resultaten in het kader van Euratom zijn aangegaan
Bevorderen van de ontwikkeling van fusie-energie	Voortgang bij de uitvoering van het stappenplan inzake kernfusie – percentage bereikte intermediaire streefdoelen in het kader van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 als gepland in het stappenplan inzake kernfusie voor de periode 2021-2027		
Op peil houden en verder ontwikkelen van expertise en excellentie in de Unie	Vaardigheden – aantal onderzoekers die hebben deelgenomen aan bijscholingsactiviteit en van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 (via opleiding, mobiliteit en toegang tot infrastructuur)	Loopbanen – aantal en aandeel van onderzoekers die na bijscholing invloedrijker zijn geworden op hun O&I-gebied	Arbeidsomstandigheden – aantal en aandeel bijgeschoolde onderzoekers met betere arbeidsomstandigheden
	Aantal onderzoekers die via steun uit het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 toegang tot onderzoeksinfrastructuur hebben		
	Beschikbaar gestelde referentiematerialen en in een databank opgenomen referentiemetingen		Aantal gewijzigde internationale normen

Indicatoren voor maatschappelijke effecttrajecten

Het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 zal naar verwachting de beleidsprioriteiten van de Gemeenschap inzake nucleaire veiligheid en beveiliging, stralingsbescherming en toepassingen van ioniserende straling door middel van onderzoek en innovatie helpen aanpakken, zoals blijkt uit de portfolio's van projecten waarvan de outputs ertoe bijdragen dat uitdagingen op deze gebieden kunnen worden aangegaan. De maatschappelijke effecten worden ook gemeten aan de hand van specifieke ontwikkelingen op het gebied van nucleaire beveiliging en veiligheidscontroles.

Beoogd maatschappelijk effect	Korte termijn	Middellange termijn	Langere termijn
Verbeteren van het veilige en beveiligde gebruik van kernenergie en van niet-energetische toepassingen van ioniserende straling, met inbegrip van nucleaire veiligheid, beveiliging en veiligheidscontroles, stralingsbescherming, veilig beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval en ontmanteling	Outputs – aantal en aandeel van outputs gericht op specifieke beleidsprioriteiten	Oplossingen – aantal en aandeel van innovaties en wetenschappelijke resultaten in verband met specifieke beleidsprioriteiten	Voordelen – geaggregeerde geraamde effecten van gebruikmaking van met Euratom-financiering verkregen resultaten, voor het aanpakken van specifieke beleidsprioriteiten, waaronder het bijdragen aan de beleidsvormings- en wetgevingscyclus
	Aantal ter ondersteuning van veiligheidscontroles verrichte diensten		Aantal beschikbaar gestelde en gebruikte technische systemen
	Aantal opleidingssessies voor eerstelijnsfunctionarissen		
	Co-creatie – aantal en aandeel van Euratom-projecten waarin Unieburgers en eindgebruikers bijdragen aan gezamenlijke creatie van O&I-inhoud	Betrokkenheid – aantal en aandeel van door het Euratom-programma begunstigde entiteiten met mechanismen voor betrokkenheid van burgers en eindgebruikers na afloop van een Euratom-project	Maatschappelijke toepassing van O&I – acceptatie en bekendmaking van wetenschappelijke resultaten en innovatieve oplossingen die in het kader van het Euratom-programma door verschillende partijen tot stand zijn gebracht

Indicatoren voor innovatiegerelateerde effecttrajecten

Van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 worden innovatieve effecten verwacht ter stimulering van vooruitgang bij het verwezenlijken van de specifieke doelstellingen ervan.

Vooruitgang op dit gebied wordt gemeten aan de hand van indicatoren betreffende intellectuele-eigendomsrechten (IER), innovatieve producten, methoden en procedés en het gebruik ervan, naast banencreatie.

Beoogd economisch/innovatie-effect	Korte termijn	Middellange termijn	Langere termijn
Verbeteren van het veilige en beveiligde gebruik van kernenergie en van niet-energetische toepassingen van ioniserende straling, met inbegrip van nucleaire veiligheid, beveiliging en veiligheidscontroles, stralingsbescherming, veilig beheer van verbruikte splijtstof en radioactief afval en ontmanteling Bevorderen van de ontwikkeling van fusie-energie Op peil houden en verder ontwikkelen van expertise en excellentie in de Unie	Innovatieve outputs – aantal innovatieve producten, procedés of methoden in het kader van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 (per soort innovatie) en IER-aanvragen	Innovaties – aantal innovaties als gevolg van Euratom-projecten (per soort innovatie), mede van toegekende IER's	Economische groei – oprichting, groei en marktaandelen van ondernemingen die door Euratom gefinancierde innovaties hebben ontwikkeld
	Ondersteunde werkgelegenheid – aantal gecreëerde en behouden gelijkwaardige voltijdbanen (in vte's) in begunstigde entiteiten voor het Euratom-project (per soort baan)	Behoud van werkgelegenheid – toename van voltijdbanen (in vte's) in begunstigde entiteiten na een Euratom-project (per soort baan)	Totale werkgelegenheid – aantal gecreëerde of behouden directe en indirecte banen als gevolg van verbreiding van Euratom-resultaten (per soort baan)
	Bedrag van publieke en particuliere investeringen dat is vrijgemaakt met initiële Euratom-investering	Bedrag van publieke en particuliere investeringen dat is vrijgemaakt voor benutting of opschaling van Euratom-resultaten	Dankzij het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 door de Unie geboekte vooruitgang naar 3 % van het bbp

Indicatoren voor beleidsgerelateerde effecttrajecten

Van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027 worden wetenschappelijke onderbouwing voor beleidsvorming verwacht. Het betreft hier met name wetenschappelijke ondersteuning van andere Commissiediensten, zoals de ondersteuning van de veiligheidscontroles van Euratom of van de uitvoering door de lidstaten van rechtshandelingen inzake kernenergie en ioniserende straling¹.

Beoogd beleidseffect	Korte termijn	Middellange termijn	Langere termijn
Ondersteunen van het beleid inzake nucleaire veiligheid, veiligheidscontroles en beveiliging	Aantal en aandeel van Euratom-projecten met beleidsrelevante bevindingen	Aantal outputs met aantoonbaar effect op het beleid	Aantal en aandeel van bevindingen van Euratom-projecten die in beleids-/programmadocumenten worden geciteerd

Voor zowel indirecte als directe acties worden streefdoelen vastgesteld die zijn afgestemd op de verwachte resultaten voor elk onderdeel van het Euratom-programma voor de periode 2026-2027.

¹ Verordening (Euratom) nr. 302/2005 van de Commissie van 8 februari 2005 betreffende de toepassing van de veiligheidscontrole van Euratom (PB L 54 van 28.2.2005, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2005/302/oj>); Richtlijn 2011/70/Euratom van de Raad en Richtlijn 2014/87/Euratom van de Raad van 8 juli 2014 houdende wijziging van Richtlijn 2009/71/Euratom tot vaststelling van een communautair kader voor de nucleaire veiligheid van kerninstallaties (PB L 219 van 25.7.2014, blz. 42, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/87/oj>).